

Nota HRZKMO - afschaffing forfaitaire regeling

De Hoge Raad heeft de betrokken leden bevestigd over de afschaffing van de forfaitaire regeling en wenst volgende opmerkingen te formuleren omtrent de nota van de FOD Financiën.

Vooraleer de Hoge Raad een eventueel officieel advies uitbrengt over de afschaffing van het forfait wenst hij eerst het standpunt van de FOD Financiën en het kabinet te vernemen over het voorstel in de nota voor het behoud van de forfaitaire regelingen of op zijn minst voor het invoeren van een natuurlijk uitdoofscenario, als alternatief voor het initieel voorstel van de administratie zijnde de afschaffing van de forfaitaire regeling tegen 1 januari 2023. Hij vraagt desgevallend om over het voorstel te onderhandelen.

A. Mag men het forfait nog toepassen

In de nota van de FOD Financiën wordt aangehaald dat ingevolge de recente wijzigingen die de wet van 15 april 2018 aanbracht aan het Wetboek van Economisch Recht (WER) de verplichting tot het voeren van een boekhouding werd uitgebreid tot alle boekhoudkundige ondernemingen waardoor het onderscheid tussen natuurlijke personen en rechtspersonen is verdwenen op het gebied van boekhoudkundige verplichtingen.

De belastingplichtige, die tot nu toe was onderworpen aan een forfaitaire grondslag van aanslag, moet nu de dwingende voorschriften van voornoemde wetgeving op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen naleven, zoals o.m. het bijhouden EN bewaren van bewijskrachtige documenten.

De hervorming van het Wetboek van Economisch Recht zou er volgens de administratie toe leiden dat het gebruik van forfaitaire regelingen door natuurlijke personen voor zowel de btw als voor de inkomstenbelasting niet langer meer kan worden verantwoord.

I. Wat de boekhoudwet van 1975 betreft

Door de wet van 1975 met betrekking tot de boekhouding van ondernemingen, moesten natuurlijke personen die koopman waren een boekhouding voeren. Deze boekhoudkundige verplichtingen hielden voor koopmannen - en houden voor hun nog steeds - onder andere in dat zij die een vereenvoudigde economische boekhouding voeren alle verrichtingen zonder uitstel, getrouw en naar tijdsorde moeten inschrijven in ten minste drie dagboeken: een financieel dagboek¹, een inkoopdagboek² en een verkoopdagboek³. Bijkomend dienden - en dienen - zij nog steeds een inventaris bij te houden. Het koninklijk besluit van 12 september 1983 tot uitvoering van de wet

¹ Het financieel dagboek bestaat uit de bankuittreksels en het kasboek. *De mutaties in de liquide middelen in contanten of op rekening, met omschrijving van de verrichtingen en afzonderlijke vermelding van onttrekkingen van gelden anders dan ten behoeve van hun bedrijf, alsmede de dagelijkse saldi in contanten*, art. III.85

² *De inkoop- en invoerverrichtingen en de ontvangen diensten met vermelding van het bedrag en van de wijze en de dag van betaling*, art. III.85

³ *De verkoop- en uitvoerverrichtingen en de geleverde diensten met vermelding van het bedrag en van de wijze en de dag van inning alsmede de onttrekkingen in natura anders dan ten behoeve van hun bedrijf*, art. III.85

van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen stelde nadere regels vast voor het houden en bewaren van de boeken.

a. Wat de belasting over de toegevoegde waarde betreft

Aanschrijving nr. 3 van 30 januari 1976 van de FOD Financiën behandelt de invloed op de btw van de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding van de ondernemingen. Deze wet heeft noch de belastingwetgeving, noch de wijze waarop het bewijs in die aangelegenheid wordt geleverd, gewijzigd.

In punt 18 van de aanschrijving wordt verduidelijkt: *“Het is niet noodzakelijk dat een boekhouding, om op fiscaal gebied te voldoen, nauwkeurig zou beantwoorden aan de voorschriften van de handelswet en aan de vereisten van de boekhoudtechniek. Een boekhouding wordt aanvaard wanneer de boeken gebaseerd zijn op verantwoordingsstukken en wanneer het geheel mag worden aangemerkt als voldoende controleerbaar, oprecht en juist om met nauwkeurigheid de omzet en de belastbare winst te bepalen.”*.

De forfaitaire btw-regeling vormt hoe dan ook een uitzondering op het voeren van een gedetailleerde en bewijskrachtige boekhouding. In punt 20 van de btw-aanschrijving merkt men de forfaitaire regeling echter aan als een bijzondere regeling waarbij de voordelen nl. het ontheven zijn van zowel het bijhouden van een dagboek als het houden van een inventaris ondanks de inwerkingtreding van de wet van 17 juli 1975 behouden kunnen blijven:

“20. Het inwerkingtreden van de wet van 17 juli 1975 wijzigt geenszins de in artikel 56 van het BTW-Wetboek bedoelde bijzondere regelingen van het forfait en de egalisatiebelasting. De aan deze regelingen onderworpen ondernemingen blijven ontheven van de verplichting het bij artikel 12, eerste lid, 3, van het koninklijk besluit nr. 1 bedoelde dagboek van ontvangsten te houden (z. art. 13 van dat besluit). Anderzijds wordt het houden van een inventaris niet geëist als voorwaarde voor de toepassing van deze regelingen.”

b. Wat de inkomstenbelastingen betreft.

Inzake inkomstenbelastingen voorziet artikel 342, § 1, van het WIB92 dat de administratie voor bepaalde sectoren en in overleg met de betrokken beroepsverenigingen, forfaits kan vaststellen voor die sectoren die geen of onvoldoende bewijskrachtige middelen hebben om hun belastbare inkomsten vast te stellen. De forfaits vormen hier een bewijsmiddel om de winst vast te stellen, dat slechts kan worden gebruikt bij gebrek aan bewijskrachtige documenten. Hier bestaat geen keuzestelsel zoals voor de btw.

Als antwoord op een parlementaire vraag van het jaar 1993⁴ over de forfaitaire grondslag van aanslag deelde de toenmalige minister van Financiën voor wat de inkomstenbelasting betreft mee dat: *“De forfaitaire grondslagen van aanslag zijn slechts van toepassing bij gebreke van bewijskrachtige gegevens geleverd door belanghebbenden hetzij door de administratie. Die fiscale bepalingen doen geen afbreuk aan de voorschriften van de wetgeving op de boekhouding en de*

⁴ Vraag nr. 550 van de heer De Roo dd. 25.11.1993, Bull. nr. 738, p. 1139.

jaarrekening van de ondernemingen, maar richten zich inzonderheid op de werkelijkheid. Zolang sommige handelaars die wetgeving niet naleven, meen ik dat de forfaitaire grondslagen van aanslag een geschikte taxatiemethode blijven voor die belastingplichtigen. Het systeem vereenvoudigt voor de administratie de verificatie zonder dat men hieruit mag afleiden dat het de belastingontduiking in de hand werkt.”.

II. Omvangrijke codificatie economische wetgeving leidt tot het Wetboek economisch recht

Het Wetboek van economisch recht heeft de economische regelgeving geharmoniseerd en gemoderniseerd. De economische materies werden thematisch opgedeeld en verdeeld over 18 verschillende boekdelen die stelselmatig in het Wetboek werden ingevoegd.

De wet van 17 juli 2013 houdende invoeging van Boek III " Vrijheid van vestiging, dienstverlening en algemene verplichtingen van de ondernemingen ", in het Wetboek van economisch recht hernam de bepalingen van de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen.⁵

In boek III WER werd, in de artikelen III. 82 tot en met III. 95, de boekhoudwet van 1975 gecodificeerd waarbij enkel wijzigingen van wetgevingstechnische aard aan de overgenomen bepalingen werden aangebracht. Verwijzingen naar de boekhoudwet van 1975 moet sinds 9 mei 2014, datum van inwerkingtreding, gelezen worden als verwijzingen naar het Wetboek van economisch recht.

III. Wat de hervorming van het ondernemingsrecht betreft

Door de wet van 15 april 2018 houdende hervorming van het ondernemingsrecht is op 1 november 2018 het nieuw ondernemingsbegrip in het Wetboek van economisch recht van kracht geworden⁶. Het nieuw ondernemingsbegrip, dat werd hernomen uit het insolventierecht⁷, bevat o.a. niet langer het onderscheid tussen burgerlijke en handelsdaden en nam afstand van het begrip “kooplieden” waardoor elke beoefenaar van een vrij beroep voortaan als een ondernemer wordt beschouwd. De nieuwe ondernemingsdefinitie omvat vervolgens iedere rechtspersoon dus ook indien ze geen economisch doel nastreven en iedere andere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid tenzij zij niet aan winstuitkering doet of beoogt te doen.

Een onderneming die onder het toepassingsgebied van de boekhoudregeling valt wordt in het WER gedefinieerd als een boekhoudplichtige onderneming. Voor het begrip “boekhoudplichtige onderneming” wordt de nieuwe algemene definitie van “onderneming” als bouwsteen gebruikt.

⁵ Wet van 17 juli 2013 houdende invoeging van Boek III " Vrijheid van vestiging, dienstverlening en algemene verplichtingen van de ondernemingen ", in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan boek III en van de rechtshandhabingsbepalingen eigen aan boek III, in boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht, BS 14 augustus 2013

⁶ Wet van 15 april 2018 houdende hervorming van het ondernemingsrecht, BS 27 april 2018.

⁷ Wet van 11 augustus 2017 houdende invoeging van het Boek XX “Insolventie van ondernemingen”, in het Wetboek van economisch recht, en houdende invoeging van de definities eigen aan Boek XX en van de rechtshandhabingsbepalingen eigen aan Boek XX in het Boek I van het Wetboek van economisch recht

Door de verruiming van het toepassingsgebied worden sindsdien niet langer de zelfstandige koopmannen maar alle natuurlijke personen (dus inclusief de beroepsbeoefenaars van een vrij beroep) die zelfstandig een beroepswerkzaamheid uitoefenen onderworpen aan de boekhoudverplichtingen vermeld in het WER.

De inventaris- en boekhoudverplichtingen voor verenigingen, stichtingen, buitenlandse verenigingen en stichtingen en internationale verenigingen werden als gevolg van de modernisering van het ondernemingsbegrip overgeheveld van de VZW-wet⁸ naar het WER, waardoor zij voortaan ook worden aangemerkt als een boekhoudplichtige onderneming, weliswaar, net zoals tot op heden het geval was, mits enkele uitzonderingen. Hierbij was het geenszins de bedoeling om het toepassingsgebied en de huidige praktijk van de boekhouding van de verenigingen en stichtingen te wijzigen.

De facto zal dus met deze modernisering het toepassingsgebied van de boekhoudverplichtingen in het WER worden uitgebreid in die zin dat natuurlijke personen die zelfstandig een beroepswerkzaamheid uitoefenen, verenigingen en stichtingen en organisaties zonder rechtspersoonlijkheid ook hieronder worden begrepen.

Het koninklijk besluit van 21 oktober 2018 tot uitvoering van de artikelen III.82 tot en met III.95 van het Wetboek van economisch recht vervangt het koninklijk besluit van 12 september 1983.

IV. Wat de forfaitaire regeling betreft

De huidige forfaitaire regeling voor natuurlijke personen vormt nog steeds een uitzondering op het voeren van een gedetailleerde en bewijskrachtige boekhouding conform het Wetboek van economisch recht. Alle belastingplichtige natuurlijke personen die “koopman” waren zijnde de kappers, bakkers, slaggers, enz. dienden immers al door de boekhoudwet van 1975 de boekhoudverplichtingen op te volgen. De hervorming van het ondernemingsrecht breidt de boekhoudkundige verplichting uit tot o.a. de beoefenaars van een vrij beroep. Zo valt zowel de apotheker natuurlijke persoon die medicijnen verkoopt, als de apotheker die een zonneproduct verkoopt onder het toepassingsgebied van de boekhoudverplichtingen, hoewel die laatste activiteit niet kenmerkend is voor het vrije beroep.

De Hoge Raad merkt op dat aanschrijving nr. 3 van 30 januari 1976 van de FOD Financiën, die vermeldt dat de forfaitaire btw-regeling behouden kan blijven ondanks de inwerkingtreding van de wet van 17 juli 1975, nog steeds van kracht kan blijven. Zolang sommige handelaars de boekhoudwetgeving niet naleven, zouden volgens de Hoge Raad ook de forfaitaire grondslagen van aanslag een geschikte taxatiemethode blijven voor de inkomstenbelasting van die belastingplichtigen.

Hij wenst ook mee te delen dat geen enkele beroepsorganisatie op de hoogte werd gesteld van de beslissing om na de hervorming van het ondernemingsrecht het stelsel in de toekomst af te schaffen. De beroepsorganisaties ontvingen daarentegen zelfs de bevestiging van het behoud van het forfait voor de toekomst en dit zelfs na de publicatie en/of inwerkingtreding van de wet van 15 april 2018.

⁸ Wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen, BS 1 juli 1921.

Door de wet van 30 juli 2018 houdende diverse bepalingen inzake belasting over de toegevoegde waarde kunnen, sinds 1 januari 2020, de vennootschappen onder firma (VOF), de gewone commanditaire vennootschappen (GCV) en de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid (BVBA) geen gebruik meer maken van de forfaitaire btw-regeling.⁹ Tijdens de parlementaire werkzaamheden werd door een parlementslid volgende bezorgdheid hierover geuit¹⁰:

“De heer Luk Van Biesen (Open Vld) stelt vast dat deze bepaling tot uitsluiting van de forfaitaire regeling een beleidskeuze is van de minister. Deze beleidskeuze is trouwens veel ingrijpender dan de Europese richtlijn ter zake vereist, waardoor kleine ondernemingen zoals een VOF in de toekomst niet meer zullen kunnen genieten van deze gunstmaatregel. De spreker komt op basis van de uitlatingen van de minister tot de vaststelling dat het de bedoeling is om de forfaitaire regeling op termijn verder in te perken. Hij meent dat deze maatregel de eerste stap is in de definitieve afbouw van de forfaitaire regeling. ...”.

Het antwoord van de toenmalige Minister:

“Tot slot wenst de minister erop te wijzen dat er voor fysieke personen met betrekking tot dit punt niets veranderd.”.

Ook in de brief die de Hoge Raad van de toenmalige Minister ontving op 16 november 2018 als antwoord op zijn advies nr. 786-2018 over de forfaitaire btw-regeling werd meegedeeld dat: *“behoudens de voormelde wijzigingen, zal de forfaitaire belastingregeling normalerwijze worden gehandhaafd voor de toekomst. De belastingplichtigen die voldoen aan de voorwaarden kunnen er nog steeds voor opteren.”.*

De Hoge Raad is dan ook vragende partij om dit stelsel waar nuttig en gewenst te behouden.

B. Wenst men het forfait nog

Men kan zich afvragen of de reden voor het invoeren van het forfait in de wet van 3 juli 1969 tot invoering van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde nog steeds geldt.

In de memorie van toelichting bij het wetsontwerp¹¹ van 15 oktober 1968 tot invoering van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde werd de reden voor het invoeren van de forfaitaire btw-regeling vermeld: *“De toepassing van de normale regeling van de belasting over de toegevoegde waarde kan moeilijkheden doen rijzen voor de kleine ondernemingen die onvoldoende georganiseerd zijn op het stuk van de boekhouding. Daarom stelt de Regering U voor in artikel 56 een regeling op te nemen die ten aanzien van die kleine ondernemingen een vereenvoudigde toepassing van de belasting mogelijk maakt. Artikel 14 van de tweede richtlijn laat overigens aan iedere Lidstaat de bevoegdheid, op kleine ondernemingen voor welke de*

⁹ Wet van 30 juli 2018 houdende diverse bepalingen inzake belasting over de toegevoegde waarde, artikel 12. B.S. 10.08.2018

¹⁰ Wetsontwerp van 10 juli 2018 houdende diverse bepalingen inzake belasting over de toegevoegde waarde, 54K 3121/003, p. 10-11.

¹¹ Wetsontwerp tot invoering van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, Doc . Kamer , Buiteng . Z . 1968 , n° 88 , I , p. 51 en 53.

toepassing van de normale regeling van de belasting over de toegevoegde waarde op moeilijkheden zou stuiten, die bijzondere regeling toe te passen die het beste aansluit bij de nationale behoeften en mogelijkheden”.

Uit de bevraging die de Hoge Raad bij de betrokken beroepsorganisaties heeft gevoerd, blijkt dat de regeling nog steeds voor de betrokken leden van de organisaties nuttig en gewenst is.¹² Voor de “apothekers” en de “kleinhandelaars in diverse textiel- en lederwaren” mag het forfait worden afgeschaft mits er een redelijke overgangstermijn voor de gebruikers wordt voorzien.

De belastingplichtigen die van dit systeem gebruik maken zijn in het bijzonder starters, laaggeschoolden en ondernemers van een hogere leeftijd. Kenmerkend voor deze doelgroep is dat zij vaak geen kennis hebben van het boekhoudrecht, weinig notie hebben van informatica en er bijgevolg tegen opzien om de dagelijkse administratieve verplichtingen te voldoen.

Het grote voordeel van de forfaitaire regeling is dan ook dat zij een minimale boekhouding kunnen voeren waardoor zij zich meer kunnen richten op hun *core business*. Zo moeten zij wanneer zij gebruik maken van de forfaitaire btw-regeling geen dagontvangsten bijhouden. Ook is men niet verplicht een inventaris op te maken.

Wanneer zij een dagontvangstenboek zouden moeten invullen dan zouden alle ontvangsten dagelijks moeten worden ingeschreven. Daarbij moet de dagelijkse globale inschrijving gestaafd worden door gedetailleerde stukken zoals kastickets en btw-bonnen. Indien het gaat om de levering van goederen met een waarde van meer dan 250 € per eenheid zou een afzonderlijke inschrijving noodzakelijk zijn, tenzij een duidelijk verantwoordingsstuk wordt opgesteld waaruit de aard van het verkochte goed blijkt. De dagelijkse inschrijving moet tenslotte worden ingeschreven per btw-tarief.

Indien er geen aparte verantwoordingsstukken zoals kastickets of btw-bonnen beschikbaar zijn, moet elke handeling apart in het dagontvangstenboek worden ingeschreven. De belastingplichtigen die geen kasregister hebben, schrijven de ontvangsten verkoop per verkoop in.

Uit de bevraging blijkt tevens dat, in tegenstelling tot een vennootschap of zelfs een VOF, de forfaitaire natuurlijke personen moeilijk een (vereenvoudigde) boekhouding op geïnformatiseerde wijze kunnen voeren omdat zij geen enkele opleiding hierin hebben gehad en zij niet in staat zijn om dit volledig geïnformatiseerd bij te houden.

De forfaitaire regeling voldoet volgens de Hoge Raad nog steeds aan de initiële bedoeling van de wetgever, het tegemoet komen aan de vraag tot een vereenvoudigde toepassing van de belasting, alsook aan artikel 281 van de btw-richtlijn.

Het grote voordeel is dat de forfaitaire regeling een voor de ondernemers relatief gemakkelijk toe te passen systeem is, waardoor zij minder administratieve lasten en kosten moeten dragen. Het systeem draagt dus bij tot administratieve vereenvoudiging.

¹² Er is bij de Hoge Raad geen beroepsorganisatie erkend voor de kleinhandelaars in zuivelproducten en melkventers waardoor hij voor deze beroepsgroep geen standpunt inneemt.

Een omschakeling zal een algemene kostenverhoging voor de ondernemers betekenen, zoals investeren in opleiding en in een modern kassasysteem en zal leiden tot hogere boekhoudkosten en een hogere werkdruk, wat een negatieve impact zal hebben op hun rendabiliteit.

Bovendien duurt, voor diegenen die op hogere leeftijd zijn, de complexe wijziging, ten opzichte van een eenvoudig systeem dat ze al jaren gewoon zijn, slechts voor een beperkte periode. De kans is dan ook reëel dat ze omwille van de bijkomende administratieve en financiële lasten hun activiteit zullen stopzetten. De falingen zullen door de crisis die COVID-19 veroorzaakt nog versterkt worden.

C. Evolutie

De evolutie van het aantal belastingplichtigen die gebruik maken van de forfaitaire grondslagen van aanslag kent een neerwaartse trend. In het advies van de Hoge Raad over de forfaitaire btw-regeling werden reeds redenen aangegeven voor deze neerwaartse trend waaronder de huidige te lage bovengrens voor de omzet voor de forfaitaire regeling op het vlak van de btw en het overschatten van de forfaitaire coëfficiënten.¹³ Daarnaast merkt men dat er voor de meeste regelingen een dalende trend is van het aantal beroepsbeoefenaars, het aantal gebruikers van een geregistreerd kassasysteem stijgt, meer gekozen wordt voor het oprichten van een vennootschap en dat starters (studenten) minder op de hoogte zijn van het bestaan van het forfait. Uit de bevraging blijkt dat deze trend zich vermoedelijk zal voortzetten.

Ervan uitgaand dat de gegevens van *Statbel* over het aantal exploitanten ongeacht de rechtsvorm, die een discrepantie vertonen met de cijfers over het aantal beroepsbeoefenaars van de FOD Financiën, een getrouw beeld weergeven, komt men tot de conclusie dat het aantal forfaitaire belastingplichtigen als percentage van het totaal aantal beroepsbeoefenaars hoger is dan geschat. N.B. het aantal foorreizigers die van de forfaitaire btw-regeling genieten was niet gekend.

¹³ Advies nr. 786-2018 van de Hoge Raad over de forfaitaire btw-regeling

Aantal exploitanten

NACE-code 2008	aantal exploitanten <i>Statbel</i>	2014	2017	2018
477300	Apothekers	4.885	5.048	5.057
107120	Bakker, Brood- en banketbakker	4.271	4.059	4.072
563010	Cafés en bars	15.748	14.804	14.526
105200	Consumptie-ijsbereiders	345	404	420
561020	Exploitant van een frietkraam	15.309	16.622	16.944
960210	Kappers	18.961	19.997	20.456
475120-477160-477220	Kleinhandelaar in textiel- en lederwaren	7.298	6.830	6.596
471120	Kleinhandelaar in voedingsmiddelen	5.813	6.055	6.037
476200	Kleinhandelaars in kranten en tijdschriften	3.454	3.095	2.937
472910	Kleinhandelaars in zuivelproducten en melkventers	370	360	349
952300	Schoenherstellers	681	631	606
472210	Slager – spekslager	3.547	3.324	3.279
93.211	Foornijveraars	977	957	951

	aantal exploitaties FOD FINANCIËN 2017	aantal exploitaties FOD ECONOMIE STATBEL 2017	verschil
Apothekers	14.051	5.048	9.003
Bakker, Brood- en banketbakker	6.787	4.059	2.728
Cafés en bars	38.393	14.804	23.589
Consumptie-ijsbereiders	1.149	404	745
Exploitant van een frietkraam	46.065	16.622	29.443
Kappers	12.385	19.997	-7.612
Kleinhandelaar in textiel- en lederwaren	24.023	6.830	17.193
Kleinhandelaar in voedingsmiddelen	20.517	6.055	14.462
Kleinhandelaars in kranten en tijdschriften	8.923	3.095	5.828
Kleinhandelaars in zuivelproducten en melkventers	1.647	360	1.287
Schoenherstellers	510	631	-121
Slager – spekslager	6.830	3.324	3.506
Foornijveraars		957	

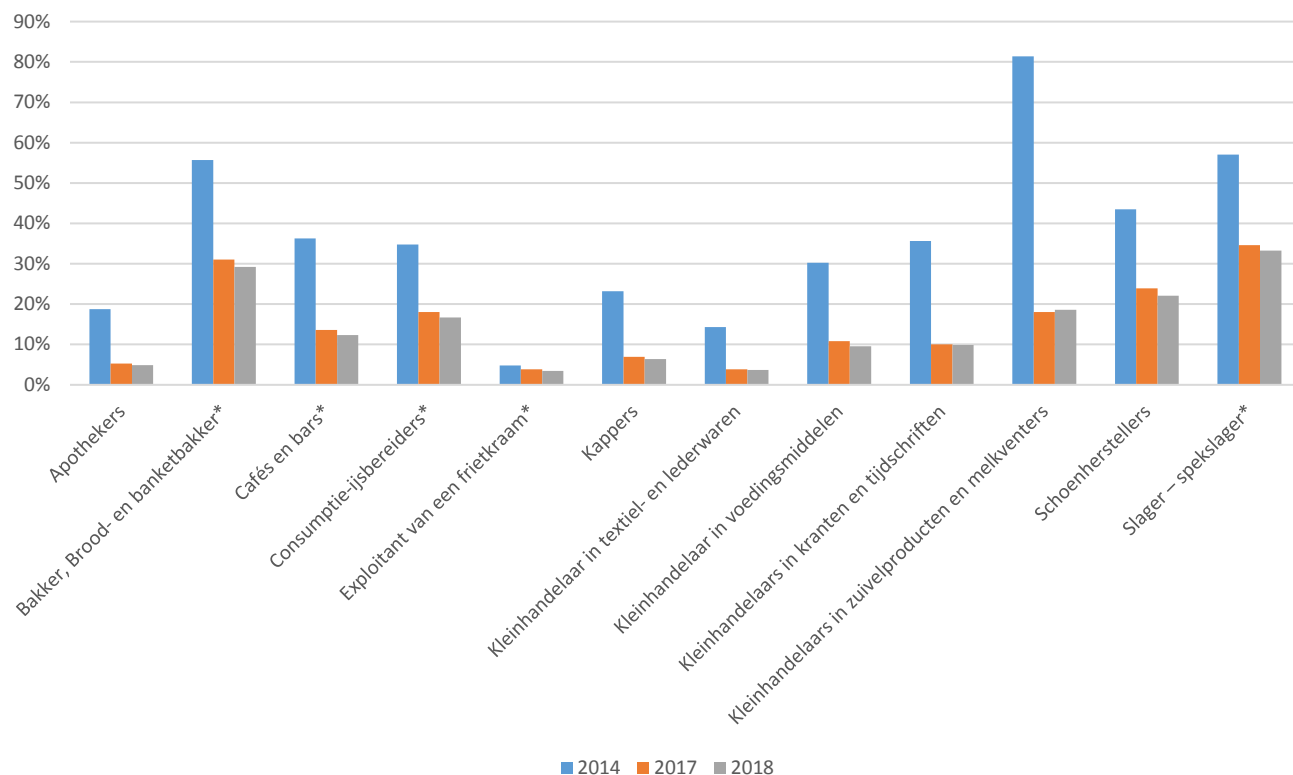
Procentuele evolutie aantal forfaitairen ten opzichte van het aantal beroepsbeoefenaars

aantal forfaitaire belastingplichtigen pb/ aantal exploitaties <i>Statbel</i>	2014	2017	2018
Apothekers	19%	5%	5%
Bakker, Brood- en banketbakker*	56%	31%	29%
Cafés en bars*	36%	14%	12%
Consumptie-ijsbereiders*	35%	18%	17%
Exploitant van een frietkraam*	5%	4%	3%
Kappers	23%	7%	6%
Kleinhandelaar in textiel- en lederwaren	14%	4%	4%
Kleinhandelaar in voedingsmiddelen	30%	11%	10%
Kleinhandelaars in kranten en tijdschriften	36%	10%	10%
Kleinhandelaars in zuivelproducten en melkventers	81%	18%	19%
Schoenherstellers	43%	24%	22%
Slager – spekslager*	57%	35%	33%
* niet langer vanaf 01/01/17 indien GKS			

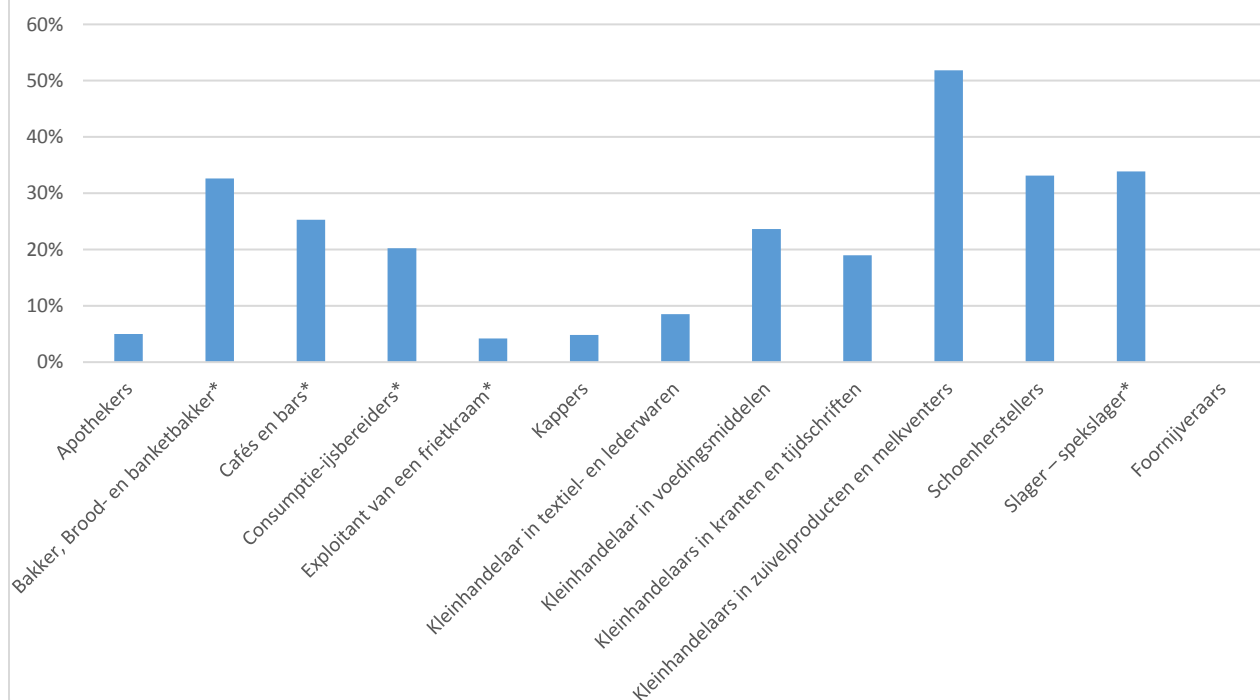
aantal forfaitaire belastingplichtigen btw/ aantal exploitaties <i>Statbel</i>	2018
Apothekers	5%
Bakker, Brood- en banketbakker*	33%
Cafés en bars*	25%
Consumptie-ijsbereiders*	20%
Exploitant van een frietkraam*	4%
Kappers	5%
Kleinhandelaar in textiel- en lederwaren	9%
Kleinhandelaar in voedingsmiddelen	24%
Kleinhandelaars in kranten en tijdschriften	19%
Kleinhandelaars in zuivelproducten en melkventers	52%
Schoenherstellers	33%
Slager – spekslager*	34%
Foornijveraars	

2017	aantal forfaitaire belastingplichtigen pb/ aantal exploitaties FOD FINANCIËN	aantal forfaitaire belastingplichtigen pb/ aantal exploitaties FOD ECONOMIE <i>STATBEL</i>
Apothekers	2%	5%
Bakker, Brood- en banketbakker*	19%	31%
Cafés en bars*	5%	14%
Consumptie-ijsbereiders*	6%	18%
Exploitant van een frietkraam*	1%	4%
Kappers	11%	7%
Kleinhandelaar in textiel- en lederwaren	1%	4%
Kleinhandelaar in voedingsmiddelen	3%	11%
Kleinhandelaars in kranten en tijdschriften	3%	10%
Kleinhandelaars in zuivelproducten en melkventers	4%	18%
Schoenherstellers	30%	24%
Slager – spekslager*	17%	35%

Aantal forfaitaire PB belastingplichtigen als percentage van het totaal aantal beroepsbeoefenaars

Aantal forfaitaire BTW belastingplichtigen als percentage van het totaal aantal beroepsbeoefenaars - 2018

D. Wat de vraag tot aanpassing van het forfait betreft

De beroepsgroeperingen voor de slagers, bakkers en ijsbereiders hebben de laatste jaren wel een verhoging van de rendementen vooropgesteld om de taxatie in overeenstemming te brengen met de realiteit. Naast de beroepsgroeperingen voor de slagers, bakkers en ijsbereiders worden ook de regelingen voor de caféhouders, de frituren en de schoenherstellers door de betrokkenen jaarlijks met de administratie besproken. Zij vragen echter geen aanpassing maar een *status quo* van de regeling. Indien de regeling niet langer actueel is komt het uiteraard ook aan de beroepsorganisatie toe om aan de FOD Financiën een voorstel te bezorgen dat beter tegemoet komt aan de recente gegevens.

E. Voorstel tot afbouw

De Hoge Raad heeft begrip voor de mening van de FOD Financiën die de forfaitaire regeling als een verouderde, achterhaalde en inefficiënte regeling aanschouwt die al lang niet meer strookt met de beleidsvisie die de FOD Financiën intern hanteert en daarom de ondernemingen wenst te heroriënteren naar het bijhouden en het bewaren van een gedetailleerde en bewijskrachtige boekhouding. Echter, wegens de hierboven vermelde redenen, is de Hoge Raad van mening dat de betrokken ondernemers, die deel uitmaken van een groep die meestal laaggeschoold is of van een hogere leeftijd is en vaak moeilijker overweg kan met informatica, vaak problemen zullen hebben om zich aan de nieuwe regeling aan te passen en daarom nog steeds gebruik moeten kunnen maken van de forfaitaire regeling. Het opheffen van deze regeling zal sowieso een impact hebben op deze cluster, o.a. het vinden van een overnemer wordt bemoeilijkt, stopzettingen zullen volgen, en de administratieve en financiële lasten zullen worden verhoogd. De impact ervan op hun familiale situatie kan niet uit het oog worden verloren.

In 2018 wordt de forfaitaire btw-regeling voor meer dan de helft van de 13 bestaande btw-regelingen gebruikt door minstens 20 % van het aantal personen die een exploitatie in die betrokken activiteit uitoefenen. Bovendien bevatten deze cijfers ook nog andere rechtsvormen zoals de vennootschappen en VOF's waarvoor de forfaitaire regeling vanaf 1 januari 2020 werd afgeschaft en kan de betreffende Nace-code bestaan uit een economische activiteit die ruimer is dan het toepassingsgebied van de betreffende regeling.

Het afschaffen van de regeling voor de natuurlijke personen tegen 1 januari 2023 verloopt te vlug voor de beroepsorganisaties.

De Hoge Raad meent dat de forfaitaire regelingen behouden moeten blijven of dat er op zijn minst een natuurlijk uitdoofscenario moet worden gehanteerd.

Door het voeren van een natuurlijk uitdoofscenario zullen zij die vandaag van de forfaitaire regelingen gebruik maken dit mogen behouden, terwijl zij die de forfaitaire btw-regeling nog niet hanteren zijnde nieuwe ondernemers of ondernemers die wensen over te schakelen van de normale regeling naar de forfaitaire btw-regeling niet langer voor deze regeling zouden kunnen opteren. Op deze manier kan er een evenwichtige en geleidelijke omschakeling plaatsvinden.